

AMPELI

TAX LAW OFFICES

ליצירת קשר:

0722-405100

054-2651516

meori@ampeli-tax.co.il

www.ampeli-tax.co.il

עדכונים וסוגיות פרקטיות במיסוי מטבעות דיגיטליים כנס חשבים השנתי לסוף שנת 2021

מרצה: עו"ד (רו"ח) מאורי עמפלי
29 בנומבר 2021

אין באמור במצגת זו כדי להוות חוות דעת ו/או ייעוץ משפטי בסוגיות הנידונות ובכל אופן מומלץ להתייעץ עם מומחה מס לפני נקיטת צעדים משפטיים ו/או אחרים המסתמכים על מצגת זו.

רקע כללי - הכנסות ורווחים ממטבעות דיגיטליים

עמדה חייבת בדיווח 32/2017

- "הגדרת "נכס" בסעיף 88 לפקודת מס הכנסה כוללת כל רכוש, בין אם מדובר בנכס מוחשי ובין אם מדובר בנכס לא מוחשי. "מטבע וירטואלי" (כדוגמת ביטקוין, אתריום וכיוצא באלו), הינו רכושו של האדם המחזיק בו, ומשכך הוא נכלל בהגדרת "נכס" בסעיף 88 לפקודה.
- מכירת "מטבע וירטואלי" מהווה אירוע מס החייב במס על פי הוראות חלק ה' לפקודת מס הכנסה (רווח הון).
- אם פעילות מכירת "מטבעות הווירטואליים" מגיעה לכדי "עסק", הרי שההכנסות ממכירת "המטבעות הווירטואליים" חייבות במס מכוח חלק ב' לפקודה.
- "מטבע וירטואלי" אינו מהווה מטבע או מטבע חוץ כהגדרתם בחוק בנק ישראל, התשמ"ה – 1985.

חוזר מס הכנסה 5/2018

סוגיות לדין –

- מטבע דיגיטלי מבוזר – דוגמת ביטקוין, אתריום, ריפל – משמש כאמצעי לסחר חליפין וערכו נקבע לפי הסכמה בין המשתמשים ברשת באמצעות טכנולוגית הבלוקצ'יין.

עמדת חוזר 5/2018:

- המטבע הדיגיטלי מהווה **נכס ולא "מטבע"**.
- אדם אשר הכנסותיו מאמצעי תשלום מבוזר מגיעות לכדי עסק, יסווג הכנסותיו כ**הכנסה פירותית**. סיווג ההכנסות ייקבע בהתאם ל**מבחני עסק** כפי שנקבעו בפסיקה.
- אמצעי תשלום מבוזר אשר הגיע לרשותו של אדם בעקבות פעילות כריה יסווג כ**הכנסה עסקית**.
- תשלום באמצעות מטבע מבוזר ייחשב כ**מכירה** ולא כאמצעי תשלום ("הצפת המערכת");
- מע"מ - מי שפעילותו באמצעי תשלום מבוזר מגיעה לכדי פעילות בעלת מאפיינים עסקיים, יסווג וירשם כ"**מוסד כספי**".

חוזר מס הכנסה 7/2018

- הנפקת מטבע ראשונית – אמצעי גיוס כספים באמצעות הנפקת טוקנים (אסימונים): אסימוני מוצרים ושירותים (Utility); אסימונים הוניים (Security); אסימונים מבוזרים – ביטקוין, אתר וכו' (חוזר 5/2018);

- עיקרי הסדר 7/2018 - לגבי אסימוני מוצרים ושירותים (Utility Token):

- ברמת החברה המנפיקה - דחיית אירוע המס עד מתן השירות/ המוצר/ פירוק;
- ברמת ציבור המשקיעים –אירוע המס במועד מכירת האסימון בשוק המשני/ קבלת השירות
- ברמת העובדים/ יועצים – מסלול ראשון – מסלול תשלום המס – ההכנסה של העובד/ היועץ מהקצאת האסימונים, תחויב במס במועד ההקצאה בפועל של האסימונים לפי שיעור מס שולי (עד 50%). הכנסה החייבת במועד ההקצאה תהא לפי שווי שוק הטוקנים במועד ההקצאה. **מסלול דחיית המס** - ההכנסה של היועץ/עובד מהקצאת האסימונים תחויב במס שולי (עד 50%) כמוקדם מבין מועד מימוש הזכות הגלומה בטוקן או במועד ה"מכירה" של הטוקן לפי סעיף 88 לפקודה (כולל המרת טוקנים שהתקבלו למטבעות אחרים).

פסק דין קופל (ע"מ 11503-05-16) (2019)

כב' השופט **שמואל בורנשטיין** קיבל את עמדת רשות המיסים לפיה הביטקוין מהווה **נכס** לפי פרק ה' לפקודה ולא "מטבע" וכל שכן לא "מטבע חוץ" ובהתאמה דחה את הערעור:

"נראה לי אם אמנם מעמד הביטקוין טרם הוגדר, ויותר מכך – אם עדיין קיימת אפשרות שהביטקוין יעבור מן העולם ויבוא מטבע וירטואלי אחר תחתיו – קשה עד מאוד להלום תוצאה לפיה הביטקוין ייחשב כ"מטבע" דווקא לצרכי מס. תוצאה זו אינה מתיישבת עם הסביבה המשפטית, הכלכלית, והמיסויית הקיימת, ולפיכך לא ניתן לקבלה".

סוגיות פרקטיות ועדכונים

ניהול פעילות עסקית במטבעות דיגיטליים

- העדר הגדרה ממצה לעסק בפקודת מס הכנסה והעדר פרשנות עדכנית לעסק ב"קריפטו" בפסיקה:

- **טיב ואופי הנכס** - ספקולטיבי.
- **תדירות העסקאות** - ביצוע פעולות ממכשירים סלולריים, פיצול הפעולות בדו"חות של זירות המסחר, אפשרות מסחר 24/7 ועוד.
- **בקיאות הנישום** - האם פעיל בקבוצת קריפטו בפייסבוק או מנהל בלוג קריפטו כתחביב, בקיאה?
- **היקף הפעילות** - עליית ערך משמעותית של מרבית המטבעות המובילים בשנתיים האחרונות.
- **פעולת כרייה** - "עסק", האומנם (חוות שרתים לעומת מחשב בודד)? האם תלוי בסוג המטבע - דוגמת הדוז'קוין (Dogecoin)?

המסקנה: ברוב המקרים לא מדובר בעסק.

מע"מ - האומנם מוסד כספי? - י.ג.מ השקעות בע"מ (ע"מ 18-04-54320)

סוף שנת המס - בחינת אפשרות למימוש ביטקוין לאור עליות השערים החדות וקיצוז כנגד הפסדי הון אחרים.

שחלוף והמרה של מטבעות דיגיטליים

- האם שחלוף בהעדר פיאט או צריכה בפועל של הקריפטו מהווה אירוע מס?

• שנות המס לפני 2018;

- העדר עמדה רשמית;

- הביטקוויין והאת'ר כאמצעי המרה בעולם הקריפטו;

• שנות המס לאחר מכן?

- בעיות הנזלה ("פיאט") מול הבנקים ובעיית תשלום מס (ת"א 51757-08-18 ערב ואח' נ' בנק מרכנטיל).

- פגיעה בעיקרון המימוש וההתעשרות בפועל.

- תקלה דיווחית בגין רווח הון (תוך 30 ימים) – צורך בחקיקת משנה;

- העמדה "הכפולה של רשות המסים" - עניין קופל ועניין שמואלי - ראו להלן.

פסק דין קופל (ע"מ 11503-05-16) (2019)

הנימוקים שציין בית המשפט בין היתר מדוע אין לראות בביטקוין כמטבע –

• "התנודתיות הרבה בערך הביטקוין, והסיכונים הנלווים לכך, מובילים למסקנה לפיה אף קשה לראות בביטקוין כאוגר ערך."

• "בין הסיכונים שנזכרו בהודעה הוא זה הנובע מתכונותיו הייחודיות של המטבע הווירטואלי העלולות לשמש קרקע פורייה לפעולות מרמה והונאה; מכך שמטבעות מסוג זה נשמרים בדרך כלל על גבי מחשב או טלפון חכם, פריצה לאותם מכשירים עשויה להביא לאובדן מוחלט של ערכם. מכך שמטבעות וירטואליים אינם הילך חוקי ולכן אינם זוכים לגיבוי של בנק מרכזי כלשהו שערב לערכם הנקוב; מכך שאין חובה לקבלם כתמורה; מכך שהם חשופים לתנודתיות גבוהה במיוחד; ומכך שהמסחר בהם אינו מפוקח על ידי רשות כלשהי מרשויות המדינה."

פסק דין שמואלי (רע"א 4193/21) (2021)

עובדות המקרה

- פקיד השומה הטיל עיקול על חלק מנכסיהם של המבקשים, לרבות על שלושה ארנקים אלקטרוניים ובהם ביטקוין.
- העיקול נעשה בהתאם להוראות סעיף 194 לפקודת מס הכנסה, לשם הבטחת תשלום המס על פי השומה שהוצאה להם בסך 12 מיליון שקל.
- בחלוף שנתיים ולאור עליית הערך הניכרת של הביטקוין, פנו המבקשים לבית המשפט המחוזי במספר בקשות להסרת העיקולים העודפים שהוטלו, תוך מתן ערובה של מטבעות ביטקוין בשווי שומת המס הנטענת לפי השווי העדכני של המטבע. בקשתם נדחתה.

פסק דין שמואלי (רע"א 4193/21) (2021)

- כב' השופט גרוסקופף קיבל את עמדת פקיד השומה וקבע כי עליית השווי בערכו של הביטקוין אינה מהווה "שינוי נסיבות" המצדיק בחינה מחודשת כנדרש בסעיף 194 לפקודה, בשל היותו נכס שונה במהותו מנכסים האחרים, כלשונו:

"... בחינת מכלול הנסיבות מובילה למסקנה כי עליית השווי שחלה בערכו של הביטקוין אינה מהווה "שינוי נסיבות" המצדיק בחינה מחודשת כאמור. זאת, שכן בנכסים ספקולטיביים כדוגמת הביטקוין, הנתונים כעניין שבשגרה לתנודתיות גבוהה במיוחד שעשויה לנוע לשני הכיוונים, לא ניתן לראות בשינויים בשווי הנובעים מעצם תנודתיות זו כ"שינוי נסיבות" המצדיק שינוי ההחלטה המקורית (וזאת להבדיל מעליית שווי נכס מעוקל הנובעת משינוי קבוע בערכו, כגון עליית ערך מקרקעין מעוקלים בעקבות שינוי ייעודם).

פסק דין שמואלי (רע"א 4193/21)

כב' השופט הוסיף וקבע גם כי עיסוק במטבעות דיגיטליים איננו בגדר השקעה אלא הימור, ועל כן, בנסיבות העניין, המשיבים אינם יכולים לכפות על רשות המיסים להמר על כספי הציבור -

"לצד האמור, יודגש כי פקיד השומה נהג בהגינות כלפי המבקשים, ואפשר להם לקבל החלטת השקעה (ואולי מוטב לקרוא לילד בשמו, הימור), כרצונם: מעוניינים הם להוסיף להמר על עלייה בשווי הביטקוין, יכולים הם להותירו בידי המדינה, ובמקרה שבמועד מימושם יעלה שווי המעוקלים על גובה החוב לפקיד השומה, תועבר היתרה לידיהם; מעוניינים הם לממש (באופן חלקי) את הרווח שנוצר להם מההשקעה בביטקוין בשלב זה, יכולים הם להורות לפקיד השומה להמיר את אותו חלק הנדרש לכיסוי החוב המובטח למטבע ישראלי, ויתרת הביטקוין שתיוותר תוחזר לידיהם, ויעשו בה כרצונם. כן, פתוחה בפניהם הדרך לעתור להמרת הביטקוין בערובה מתאימה...".

מקום הפקת ההכנסה – האם הקריפטו נמצא מחוץ לישראל?

- **עולים חדשים ותושבים חוזרים ותיקים** - "יחיד שהיה לתושב ישראל לראשונה ותושב חוזר ותיק, כאמור בסעיף 14(א), פטור ממס על רווח הון ממכירת נכס שהיה לו מחוץ לישראל, אם מכרו בתוך עשר שנים מהיום שהיה לתושב ישראל;

- **תושב חוזר** – תושב חוזר כהגדרתו בסעיף 14(ג) פטור ממס על רווח הון ממכירת נכס שרכש מחוץ לישראל בתקופת היותו תושב חוץ, אם הנכס, לרבות הזכות או הזכות בחבר בני אדם תושב חוץ, אינו זכות במישרין או בעקיפין, לנכס שהיה מצוי בישראל, והכל אם מכרו בתוך עשר שנים מיום שהיה לתושב חוזר; לעניין זה, "נכס" – לרבות נכסים מחוץ לישראל שהם ניירות ערך מוטבים כהגדרתם בסעיף 14(ג);

מקום הפקת ההכנסה

- "ניירות ערך מוטבים" - ניירות ערך הנסחרים בבורסה, שרכש התושב החוזר בתקופת שהותו מחוץ לישראל לאחר שחדל להיות תושב ישראל, המנוהלים **מחשבון במוסד בנקאי**, וכן ניירות ערך הנסחרים בבורסה, שרכש התושב החוזר מתוך הכנסה שהיא ריבית או דיבידנד שמקורם בניירות ערך מוטבים או הכנסה שהיא רווח הון ממכירת ניירות ערך מוטבים, שהופקדה באותו חשבון;
- גלובליות הבלוקצ'יין, ארנק קר לעומת השקעות בבורסות קריפטו חוץ;
- סוגי המטבעות הדיגיטליים – Security Token/Utility Token
- תכנון החזרה לישראל.

סוגיות שונות במרחב הדיגיטלי

סטייקינג (POS) - רעיון הסטייקינג הוא לאפשר למשתתפים (יחידים או חברות) המחזיקים במטבע דיגיטלי באופן עצמאי על רשת המטבע או באמצעות בורסת מסחר כדוגמת ביננס (Binance), לנעול את המטבעות שלהם. המשמעות של נעילת המטבעות הינה שלא ניתן לעשות עסקאות באותם מטבעות כל זמן שהם נעולים ובזמן זה, הפרוטוקול מקצה באופן אקראי את הזכות לאחד מהמשתתפים לאמת את הבלוק הבא ולקבל בתמורה לכך תשואה עבור נעילת המטבעות -

- מהו מועד אירוע המס?

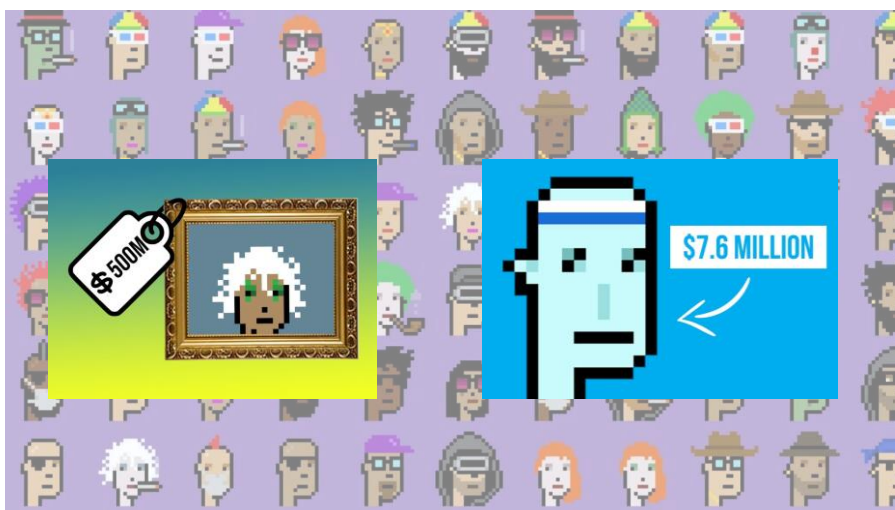
- שימוש בנכס (סעיף 2(1) לפקודה, סעיף 2(4) לפקודה, סעיף 2(7) לפקודה? "שיפורים במושכר"?

- שיעור המס הנגזר?

Airdrop ו-Fork – קבלת מטבע אחר נוסף ללא תמורה "במתנה" עקב החזקה במטבע הראשוני או פיצול המטבע – האם אירוע מס?

מסחר ב-NFT

מסחר ב-NFT (Non-Fungible Token) הוא אסימון הצפנה אשר מייצג נכס ייחודי. אסימונים מסוג מזה מתפקדים הלכה למעשה, כהכחות לאימות האותנטיות ובעלות, בתוך רשת הבלוקצ'יין - על נכסים פיסיים ודיגיטליים. כשמו כן הוא, כל טוקן הוא ייחודי, לכן, בדרך כלל, לא קיימת אפשרות להחליף NFT אחד באחר, אלא לרכוש אותו באמצעות מטבעות דיגיטליים המשמשים כאמצעי תשלום.

- פרויקטים של NFT - מפעל טכנולוגי מועדף?
- אומן - "עסק"
- אספן -

• "נכס" כזכות/טובת הנאה ראויה או מוחזקת

או

• חריג להגדרת "נכס" – "מיטלטלין של יחיד המוחזקים ל"שימוש האישי" (בדומה לאוסף בולים), שימוש כאווטר ברשתות חברתיות, במשחקים וב Metaverse

סוגיות נוספות לסיום

הלבנת הון

- פרסום ממצאי ההערכה הלאומית לשנת 2021 על ידי הרשות לאיסור הלבנת הון: מטבעות דיגיטליים בסיכון גבוה להלבנת הון.
- צו איסור הלבנת הון – תחולה על נותני שירותים פיננסיים במטבעות דיגיטליים.

מגמות נוספות

- הפיכת הביטקוין למטבע חוקי ("הילך חוקי") – "אל סלבדור";
- אי מיסוי פעילות קריפטו – למשל באסטוניה.
- פעילות מחוץ לישראל – מבחן השליטה והניהול, חברה נשלטת זרה ועוד.
- הכוונה להפחית את חובת הגשת דוח מס להחזקה ב"נכס חוץ" מעל סך של מיליון ₪.

TAX LAW OFFICES

תודה לכולם!

שאלות?

צוות המשרד עומד לשירותכם:

0722-405100

054-2651516

meori@ampeli-tax.co.il

www.ampeli-tax.co.il

מגדל ספיר, קומה 17

רח' תובל 40, רמת גן